L-IMNARA

UNIVERSITY OF MALTA
MELITENSIA
LIBRARY

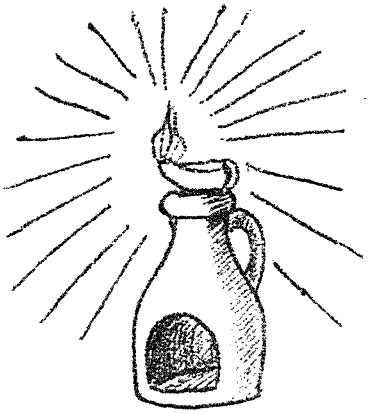

MAHRUG MILL
GHAQDA MALTIJA TAL-FOLKLOR

L - IMNARA

BULLETIN TAL-GHAQDA TAL-FOLKLOR MALTI

No. 1 GUNJU 1978

UNIVERSITY OF MALTA MELITENSIA MAIN LIBRARY

WERREJ

XI AHBARIJIET FOLKLORISTICI	GUIDO LANFRANCO	2
FOLKLOR FIL-MEDICINA	DR. CHARLES CASSAR, M.D.	7
ATTIVITAJIET TAL-GHAQDA TAL-FOLKLOR MALTI		11
FOLKLOR FUQ IL-KARROZZI TAN-NAR	RAFEL BONNICI-CALI	13
ENTERTAINMENT, PAST AND PRESENT	DR. V. M. PELLEGRINI, LL.D.	18
RECENT BIBLIOGRAPHY OF INTEREST TO MALTESE FOLKLORISTS, (AN UNCLASSIFIED LIST)	GUIDO LANFRANCO	23

EDITORIAL BOARD: MR. ARTHUR LEAVER, MR. GUIDO LANFRANCO,
DR. V. M. PELLEGRINI, LL.D.

KORRESPONDENZA U MATERJAL GHALL PUBBLIKAZZJONI GHANDHOM JIGU INDIRIZZATI, c/o 78, ST. TROPHIMUS STREET, SLIEMA, MALTA

UNIVERSITY OF MALTA MELITENSIA MAIN LIBRARY

1394

XI AHBARIJIET FOLKLORISTICI

minn Guido Lanfranco

Ismijiet ta' Toroq Niehdu gost naraw li f'Santa Venera, H'Attard, qed jinghataw ismijiet tat-Toroq, bi sfond folkloristiku; fosthom insibu toroq imsemmija Buttar, Sillar, Haddied, Bronzier, Sienja, Mingel, Luqqata, Dawwara, Mohriet, Sikka, Luh, Fies, Dorga, Midra, Zir, Hammiela, Pitkali, ecc.. (ara Gazzetta tal-Gvern 10-3-78).

L-Irxoxt fil-Mosta saret processjoni ghall-ewwel darba fis-sena, 1976 bi statwa maghmula minn Glormu Dingli, u kienet akkompanjata minn nies libsin kostumi biblici.

Il-Karozzin f'Ghawdex li kien gheb minn Ghawdex xi hmistax il-sena ilu, raga kellu applikazzjoni wahda minn ragel, wiehed, fl-1976.

Kompetizzjoni tal-Pupi ghat-tfal, fejn juruhom bl-ahjar libsa, saret San Anton mill-Azzjoni Kattolika, (fost affarijiet ohra), f'April 1977, u 1978

Wenzu u Rozi karattri mahluqa minn Gorg Zammit, ghamlu success f'serje ta' l-istess isem, fuq it-televizzjoni maltija, 1977-1978; minhabba din il-propaganda dehru wkoll maskri grotteski taghhom fil-karnival, f'Malta u Ghawdex, din is-sena (1978).

It-Tlielaq taz-Zwiemel ix-Xewkija, Ghawdex, li kellhom isiru f'nhar San Gwann Gunju 1975, kienu gew imhassra minhabba l-marda ta' l-annimali, ta' l-ilsien u d-dwiefer, u it-tlielaq ta' l-imnarja ta' l-istess sena jienu gew trasferiti ghall-istess raguni, minn Gunju ghall-Awwissu.

Pellegrinagg mhux tas-soltu sar f'haz-Zabbar, fit-25 ta' Ottubru, 1975, bl-istatwa tal-Madonna tal-Grazzja, wara li kien waqa' ajruplan Vulkan fl-14 ta' Ottubru 1975, u ghamel stragi f'Haz-Zabbar, u attendew elif ta' nies, bhala hajr li ma kienx akbar l-istragi.

San Gorg f'Ghawdex raga' kellu il-festa tieghu f'Viktorja, ghall-ewwel darba wara' tmien snin, f'Settembru 1975; din il-festa kienet waqfet minhabba xi tilwim parrokkjali, li issa raga' gie imsewwi.

L-Ewwel Zwieg Civili wara it-tibdil fil-ligi lokali, sar fil25 ta' Settembru 1975; il-ligi ghaddiet fit-12 ta' Awwissu 1975.

1395

Kompetizzjoni tat-Tajr Bdew isiru f'ta' Qali, organizzati mir-Round Table Malta, fl-1977 u fl-1978; ta' l-ahhar giet sponserjata mill-Air Malta; it-tajr stghu ikunu ta' kull xorta, u minn kull materjal.

Loghob Ghall-Kulhadd beda jsir recentement minn Ghadqa mwaqqfa apposta, f'dawn l-ahhar tlet snin, u jilghabu rahal kont ra iehor.

Bolli Maltin Folkloristici. Sett li hareg fi Frar 1976 bit-tema Folklore Malti f'4 bolli, u juri Dekorazzjonijiet fil-festi, Mnarja, Karnival, Gimgha l-Kbira. Sett iehor li hareg f'Lulju 1976, juri snajja maltin f'zewg bolli, wahda turi xoghol tal-bizzilla, u l-ohra xoghol tal gebel. Dawn minbarra dik ezistenti taz-2 centezmi fis-sett definittiv, .i turi mohriet.

Il-Qirew, ikla antika li issir fil-berah, saret Ghawdex b-ilbies apposta, ir-Rabat, f'Lulju 1976.

Il-Karnival, dawn l-ahhar ftit snin, kien beda jsir f'nofs mejju minflok fi zmienu; izda minn din is-sena, (1978) inqatghu ghall-ewwel darba it-Tnejn u it-Tlieta, u dahlet il-Gimgha fil-ghaxija; is-sibt u l-hadd baqghu l-istess.

Id-Dar ta' Karmela Grima, hdejn ta' Pinu, Ghawdex, tbierket bhala muzew, mill-isqof t'Ghawdex, fid-19 ta' Dicembru 1978, u ghandu valur folkloristiku, ghax fih materjal li kien komuni fid-djar maltin ta' l-imghoddi.

Ezibizzjonijiet Is-snin 70 raw diversi wirjiet folkloristici ta' interess uniku. L-ewwel wahda irganizzata mill-Ghaqda tal-Folkor Malti kienet saret f'April 1971, fejn keinhemm minn kollox, ghall kull aspett mill-hajja Maltija ta' l-imghaddi. Il-Petrolea ta' Triq merkanti kien wera bosta oggetti tal-kcina maltija fl-antik, fil-vetrina tieghu, f'Awwissu 1969; Fl-1972, fil-Kullegg ta' l-Edukazzjoni, ta' Giorni, f'Gunju, keinhemm wirja kbira ta' Wirt Missirijietna' organizzata mill-istudenti ghalliema. It-Teini wirja mill-Ghaqda tal-FolklorMalti, saret ukoll fil-Muzew Nazzjonali, din id-darba dwar 'Il-Weghda fil-Folklor', Lul.-Aww. 1974 Iz-Zebbug Youth Movement kienu ghamlu wirja kbira tal-Folklor Malti, migbura minn materjal f'Haz Zebbug, din saret f'Ottubru 1974. It-tielet wirja kbira li saret lill-Ghada tal-Folklor Malti kienet dwar kostumi u l-bies antiki Maltim, fil-Muzew Nazzjonali, Gunju 1976. Fl-istess sena saret wirja kbira ohra f'Paceville fis-Sala tal-Bon Konsill, F'Gunju-Lulju 1976; f'Ottubru 1977 saret wirja fil-knisja l-qadima

tas-Salvatur, Hal-Lija, fejn intwerew 180 tpingijiet mis-Sur Rafel Bonnici Cali' dwar kostumi u drawwiet Maltin tal-Imghoddi. Bhala parti mill-wirja li ghamlu il-Hobbies Society fil-Hamrun, f'Novembru 1976, kienhemm sezzjoni iddedikata ghall materjal folkloristiku. F'Dicembru 1976, fic-Centru Parrokkjali, kienhemm wirja kbira dwar 'Folklor Mellieħi', organizzata mill-Wirt Storiku Mellieħi.

<u>Kalendarji Folkloristici</u> Fis snin 70 dehru wkoll diversi kalendarji ta' interess ghall-istudjuzi tal-Folklor lokali.

1972: Malta Over a Century Ago from Contemporary paintings; St.Jos.Home.
1973: 4 Typical Maltese 18th Century Scenes by Brockdorff(St.Joseph's Home.
1974: 4 Maltese 18th & 19th Century Scenes by local artists, as Schranz, Gianni, and others. (St. Joseph's Home, Hamrun)
1974 Kalendarju ta' Malta; minn pittura ta' Caruana Dingli, pariri mill-Ghaqda tal-Folklor Malti; (Union Press, Valletta).
1976 Malta Calendar, C.F.Brocktorff; Union Press, Valletta.
1977 Wayside Chapesl, Giov.Muscat, Valletta
1978 Local Folklore Calendar(Folklore Malti); 6 pict.Raf.Bonnici Cali;St.Jos.H.
1979 Malta Calendar, Maltese Costumes by Michele Bellanti; Promotions Services.

<u>Kungress Internazzjonali</u> dwar Kultura tal Mediterran tal-Punent sar ghat-tieni darba f'Malta mit-23 sat 28 ta' Gunju 1976, fl-Universita' ta' Malta; dan kellu ghall-ewwel isir Spanja.

<u>Il-Folklor fi stil modern</u> qed jintuza ghal diversi skopijiet; dan mhux il-folklor spontanju li wiehed jistudja biex jifhem ahjar il-hajja tal-bniedem, izda fih biss sfond folkloristiku imsawwar f'attivita' moderna. Fosthom insemmi: Malta Folk Song Contest(24-1-76); kant folkloristiku mil-'Bambinu' u daqq ta' banda qabel meeting politiku(31-1-76); Lejla Folkloristika fiz-Zejtun lejlet San Girgor(April 1976); ir-Raba' Folk Song Festival mill-Youth Travel Circle(29-5-76); tip ta' lbies 'Folk style'(Oct.1976); Gypsy Fiesta mis-Sliema Lions Club(19-11-76); Folk Festa l-Imdina, (19-11-76) ghad-delegati ta' l-Europa Forum; Kant folkloristiku fil-kazin tal-banda ta' Haz-Zebbug, minn 'Kalora' u 'il-Fellusu'(18-3-78); Folklore Evening organizzat min-National Festivities Committee, fil-Buskett, fl-okkazjoni ta' l-Imnarja(25-6-77).

1397

Il-Folklore Malti f'Artijiet Barranin dawn iz-zminijiet qed isir minhabba li bosta maltin hallew arthom u jghixu barra izda baqghu influwenzati middrawwiet ta' missirijiethom, u wkoll minhabba kuntatti turistici bejn pajjiz u iehor; hawn insemmi izempji ta' okkazjonijiet bhal dawn. L-Awrora Folk Group ta' Ghawdex mar jippartecipa fil-Letterkenny International Folk Festival, fl-Irlanda, f'Awwissu 1975; Folk Invasion, film maghmul minn Mario Philip Azzopardi intwera fil-Commonwealth Institute, Londra, (19-1-76); Il-Festa ta' San Pawl Nawfragu giet iccelebrata fil-knisja Agostinjana f'La Goulette, it-Tunesija (1976) Saret Malta Carnival Week, f'Cambridge, l-Ingilterra, (Jannar 1977); Ghallewwel darba fic-celebrazzjonijiet afficjali fl-Istati Uniti, malta ippartecipat fil-200 anniversarju tal-Amerka, permezz ta' Float sponserjat mill-kunsill ta' organizzazzjonijiet Maltin Kanadiz-amerikan, f'Michigan. (1976); Il-Folk Group Ghawdxi 'Astra', ippartecipa fil-Festival of Traditional Songs of Mediterranean Islands, li sar fir-Riviera Franciza, mic-Centru Kulturali ta' Chateauwallon (6 sa 8-8-76); Il-Folklore Group 'Viva Malta' marru il-Libja biex jippartecipaw fis-seba anniversarju tar-Repubblika Libjana (28-8-76); Rapprezentanti min-National Festivities Committee marru Sqallija beix jattendu il-Folklore Festical annuali li jsir f'Agrigento, fuq skala internazjonali; marru ukoll biex jirraprezentaw lill-Malta fil-Kungress Internazjonali ta' Studji Folkloristici li jsir bis-sahha tal UNESCO Art Council. (Frar 1977); Kontingent ta' tfal Maltin marru jippartecipaw fil-Festival ta' Letterkenny ta' l-Irlanda; dawn kienu it-Tolentine Choir ta' Hal Tarxien, ta' l-Agostinjani, u libsu lbies folkoristiku biex ikantaw ghana Maltija. (April 1977); Il-Maltese in Toronto Club stiednu lil-Bambinu biex imur ikanta f'Toronto (Lulju 1977); 'La Stella' Band Club, u l-Astra Folklore Group, ta' Ghawdex, marru Como, l-Italja, u Lugano l-Izvizzera, biex jaghmlu programmi hemmekk. (Awwissu 1977); Il-Grupp Folkloristiku 'Awrora' tal-Ghaqda Muzikali Leone ta' Ghawdex, ippartecipaw fid-disa' Festival Internazzjonali tal-Arti Popolari li sar f'Kartagni, fit-Tunezjja. (10 sa 17-7-77) Eluf ta' Maltin Awstraljani attendew il-Festi tal-Vitorja fi Greystanes (Sett. 77) Bdiet issir quddiesa bil-Malti nhar il-festa ta' San Pawl Nawfragu il-quddiem, kull nhar ta' Gimgha, fil-Kappella ta' St. Patrick, Tripli, il-Libja. (Frar 1978) Il-Maltin ifakkru il-festa ta' San Pawl Nawfragu fl-Awstralja (ez. Frar 1978 f' Hadfield, Victorja); Festi tal-Gimgha l-Kbira isiru mill-Maltin ta' Toronto; (78) F'Mejju 1978, gew organizzaturi minn Somerset biex jistiednu l-Maltin jippartecipaw fil-Karnival ta' hemmekk, f'Novembru.

Folklore Barrani f'Malta jikkonsisti principalment f'zifniet tradizzjonali tal-barranin li jigu hawn fuq principji kulturali, u l-aktar mistiedna ghall-karnival Malti. Hawn naghti xi ezempji:

Grupp folkloriztiku Erkel Ferenc Emsemble ta wirjiet f'Malta u Ghawdex, (Apr. '78)
Il-Grupp Folkloristiku Libjan Gharbi ta wirjiet f'Misrah il-Helsien, il-Belt, biex jikkommemora it-tieni anniversarju tar-Repubblika Maltija (Dicembru '76)
Bavarian Oktoberfest hija festa ta ikel, birra u folk germaniz, li saret l-ewwel darba f'Malta fl'1975, u kompliet issir 1976, u 1977, f'Ottubru.
Cerimonja tradizzjonali svediza, dwar Santa Lucia, saret f'Malta 1975, 1976, 1977.
Mill-1957 s'issa, il-Kumitat Festi Nazzjonali beda jgib gruppi folkloristici barranin biex jippartecipaw fil-karnivall Malti, bhalma huma gruppi Russi, Yugoslavi, u minn Dubrovnik(1976), u ohrajn minn Finlandja, Italja u Pollakki (1977), ecc. Il-Karnival qabel kien isir qabel ir-Randan, izda dan l-ahhar gie trasferit ghall-Mejju, biex aktar jilhquh it-turisti.

Il-Festi Pubblici dawn l-ahhar snin, tnaqqru sewwa, baqghu biss l-ewwel tas-sena, il-Gimgha l-Kbira, l-ewwel ta' Mejju, Santa Marija fil-hmistax ta' Awwissu, Jum ir-Repubblika fit-tlettax ta' Dicembru, u l-Milied. Il-gvern kien ukoll iddecieda li il-festi kmandati tal-knisja, li qabel kienu jitqiesu ukoll bhala festi pubblici, jibdew jigu iccelebrati is-sibtijiet u l-hdud. Il-Kniska madankollu ghadha zzomm bhala festi ta' obbligu ghad-devozzjonijiet ta' gewwa, Tbiddlu ukoll il-festa tal-jum nazzjonali, u ohrajn. Fis-sbatax il-seklu kienhemm 32 festi kmandati minbarra il-hdud!

Radju u Televizzjoni ikkontribwew tul is-snin 70 b'diversi programmi ta' interess folkloristiku. Fuq ir-radju ta' min ifakkar l-aktar ix-xoghlijiet ta' Pawlu Cachia, 'Bejn Drawwa u Grajja', li koprew bosta aspetti. Pawlu Cachia miet fl-1974, wara li spiccaw il-programmi tieghu fl-1973. Fuq it-televizjoni, l-aktar li kellna ta' nteress varjat kienu il-programmi ta' 'Wirt Artna', li pprezenta Charles Coleiro.

FOLKLOR FIL-MEDIĊINA

MINN

DR. CHARLES CASSAR, M.D.

Bħala tabib jixraq li ngħidilkom ukoll fuq il-folklor mediku. Billi Malta u Għawdex huma pajjiż kattoliku mija fil-mija, kull meta laħaqna xi hemm, dejjem dorna għall-Qaddisin.

Hekk għandna l-Purċissjoni ta' San Girgor f'Malta u f'Għawdex li tfakkar il-Pesta tal-1519; il-knejjes li jinstabu f'dawn il-Gżejjer għal San Rokku, minħabba l-Pesta tal-1592/1593; u l-Purċissjoni li toħroġ minn San Gwann fit-8 ta' Diċembru, li tmur Sarria tfakkarna fil-marda tal-Pesta tas-sena 1675, 1676. F'Għawdex insibu l-Purċissjoni ta' Sant' Ursola li tinżel mill-Kattidral għall-Basilika ta' San Ġorġ minħabba l-Pesta tal-1813.

Għall-Qaddis San Blas insibu ukoll knejjes żgħar f'dawn il-gżejjer, li huma f'ġieħ dan il-Qaddis. Il-Maltin kienu jitolbu lilu biex dan jeħles lit-tfal mill-mard tal-griżem. San Ġiljan ukoll kien ikollu ħafna x'jagħmel biex iħares lit-trabi mill-mard tar-Rakitizmu, mis-solgħa konvulsiva u mill-marda tal-Biċċa. Għalhekk it-tfal kienu jittieħdu fil-bajja ta' San Ġiljan. Hawnhekk kienu iħaffru ħofra fir-ramel u mbagħad kienu jniżżlu lit-trabi fir-ramel għal ftit żmien.

Jiena niftakar drawwa f'Għawdex fejn it-trabi morda kienu joħduhom fil-Knisja tal-Kunċizzjoni, Ras il-Qala fejn hemm il-qabar ta' San Kurradu u hemm kienu jniżżluhom fuq dan il-qabar. Din id-drawwa kienet issir ukoll iż-Żurrieq fil-Knisja ta' San Ċir.

Drawwa oħra kienet dik tat-tbaħħir bil-weraq tas-siġar taż-żebbuġ, li kien jiġi mbierek f'Ħadd il-Palm. Kienu ibaħħru lit-trabi biex dawn jiġu meħlusa mill-għajn u mill-mard. Meta tifel kien jieħu xi qatgħa, u wara kien jibqa jtemtem, l-ewwel kienu ituħ l-inbid bil-faħma fih. Wara kienu jieħduħ għand il-qassis biex jaqralu fuq rasu. Drawwa oħra kienet li meta tiġieġa tidden bħas-serduk, għandu imut xi ħadd minn niesna, għalhekk għonq it-tiġieġa tmissu s-sikkina minnufiħ.

Nsibu wkoll xi drawwiet marbuta ma l-ewwel tas-sena. Kienu jwaddbu t-trab bil-ġir fl-ewwel tas-sena mall-għadba tal-bieb biex ibiegħdu l-għajn u l-mard mid-dar. Drawwa oħra kienet dik tal-ħuta fl-ikla ta' l-ewwel tas-sena, għax kienu jgħidu li hu jġib ir-risq u ibiegħed il-mard mas-sena.

F'dan il-folklor niltaqgħu ma xi ħxejjex, bebbux u xi annimali żgħar li taw sehemhom fil-Mediċina. Il-Ħall-il-Ward, magħmul mill-ħall ta' Malta u l-weraq tal-Warda Maltija kien jitqiegħed fuq il-moħħ jew kienu ixommuh biex isserraħ lil xi ħadd mill-uġigħ ta' ras. Is-"sambuka" kienet titħalla biex isaffi d-demm. Iċ-Ċentawra Maltija kienet titgħalla biex tfejjaq id-deni rqiq.

Il-"fejġel" għad li l-ilma mgħolli bih hu morr ħafna, dan kien jinxtorob għall-istonku u biex ifejjaq u jżomm id-diarrhoea.

Hemm min kien jgħalli l-fejġel fiż-żejt u wara jidlek bih għall-uġiegħ tal-ġogi.

Għall-brija u għall-qoxra tat-trabi bir-ras kienu jidilku ż-żejt il-lewż. Il-kubrit kienu jtuħ għat-tisfija tad-demm, meta xi ħadd kien ikollu l-ponot fuq il-ġilda.

Għat-tfewwiq, kien hemm l-ilma żgħar u biex joqgħod l-istonku, kien hemm il-Melissa. Minn ma rax nies iqegħdu basal mixwi fuq xi saba mimli bix-xewk tar-rizzi? Il-basal kien jitqiegħed ukoll meta xi naħla jew żunżan jagħti x-xewka lil xi ħadd.

Id-dieħes kien jitfejjaq billi kienu jgħaddsuh fil-mishun jgħali jew inkella b'xi ġbara tal-qalba tal-ħobż bil-ħalib.

L-uġiegħ ta' żaqq kien jiġi mserraħ bil-ġbara tal-kamomilla, jew inkella kienu jgħallu l-kamomilla u wara jixorbu l-ilma tagħha. Id-duda ta' l-imsaren kienet u għadha titneħħa b'emulsjoni taż-żerriegħa tal-qara aħmar. Is-seqi li iġib ħafna ikel fix-xitwa kienu iħokkulu b'ħurrieq. Il-qarnita fl-għajn kienet titfejjaq billi imissu l-baħbuħa mal-għajn, jew ħatem magħmul b'fossa ħamra, għamla ta' qarnita. Biex iserrħu lil xi ħadd mid-demm kienu iġibulu s-sangisugi (Mignatte).

Nixtieq ngħid ukoll xi ħaġa fuq iż-żejt taż-żaruna. Dan kien inġabar billi jħallu l-fwiet tal-ħuta zaruna iqattar, sakemm joħroġ iż-żejt kollu, ġo flixkun b'fommu wiesa u wara iqiegħdu rixa twila fih. Il-flixkun bir-rixa b'kollox kien jintefgħa fuq xkaffa u kull meta kien jinħtieġ kienu idu[illegible] għal dan iż-żejt. Kull minn kien jaqta l-ġilda kont tarah imur jiġri għand min kien ikollu dan iż-żejt merfuh, jaqbad ir-rixa minn ġol-flixkun u arah idellek il-qat[illegible] b'dan iż-żejt li ħafna drabi kien ikun kollu moffa. Dan ma kienx iġib tniġġis iżda wara, kont tara l-fejqan. Ħaġ'oħra li kienet tolqotni hija dik tal-Ħżież fil-wiċċ jew fil-ġisem. Dan kien jitfejjaq billi kienu jieħdu l-qamħ għand il-ħaddied. Dan kien iqiegħdu fuq l-inkwina, iqiegħed ħadida taħraq nhar fuq dan il-qamħ u biż-żejt li kien joħroġ mill-qamħ kienu jidilku fiq il-ħżież.

Wara darba jew tnejn il-ħżież kien ifieq.

Għad-duda fuq il-ġilda tal-wiċċ kienu iħokku t-tewm. Għas-suffejra kienu jsibu lil xi ħadd biex isewwilhom flixkun. Din kienet taħlita ta' rabarbru, żokkor u ħadid.

Issa ngħidu xi ħaġa fuq kif kienet titfejjaq il-fjammazzjoni ta' l-għajnejn. Kienu iġiegħlu t-tfal ipixxu u kif din tkun sħuna kienu jaħslulu għajnejh biha. B'din il-ħaġa ukoll kienu ifejqu ix-xlieqa tal-ħalq.

Biex l-għajnejn isaffew u wieħed jara iżjed aħjar, kienu jqiegħdu bajda tat-tiġieġa sħuna fuq l-għajnejn.

Għal min kien jinħanaq kienu jagħmlu kalzetta bil-melħ sħun mdawwra mall-għonq. Għall-ħruq kienu jfittxu jagħmlu l-ħalib jew inkella kienu ipixxu fuq il-ħarġa. Biex jitfejjaq id-deni kienu iġibu t-trab mill-Għar ta' San Pawl tar-Rabat jitqiegħed f'ostja li din ibilluha b'daqsxejn ilma.

Qabel ma nagħlaq nixtieq ngħid xi ħaġa fuq it-tabib ta' dari. Dan kien jilbes żarbun bil-bokkli, kien ikollu tabakkira tal-fidda u bastun bil-pun tal-fidda. Mal-polka, t-tabib kien iqiegħed ilsien San Pawl żgħir, imdendel bid-deheb. Ħafna drabi kont issib min jgħid li jekk il-marid ifieq, ikun fejjqu l-Qaddis, jekk imut qatlu t-tabib.

1403

ATTIVITAJIET TAL-GHAQDA TAL-FOLKLOR MALTI

Dawn l-ahhar ftit snin, l-Ghaqda tal-Folklor Malti kella attivitajiet diversi.

April 1971	Wirja dwar Folklor Malti, fil-Muzew Nazzjonali
Lul-Aww'74	Wirja dwar il-Weghda fil-Folklor (Ex-Voto) fil-Muzew Nazz.
28-10-75	'Maltese Folklore' tahdita minn Guido Lanfranco, fil-Lybian Cultural Centre, Valletta.
2-2-76	Laqgha Generali fil-British Council, Valletta
29-5-76	'Il-Folklore Malti Dari u l-Lum' tahdita minn Guido Lanfranco, li biha l-Ghaqda tal-Folklor Malti ippartecipat fis-seminar Arkitettura u Folklore fl-Istorja, organizzat mill-Ghaqda Storika Maltija, fic-Centru Kulturali tal-Gvern, il-Furjana.
Gunju 1976	Wirja dwar Ilbies u Kostumi Antiki Maltin, fil-Muzew Nazz.
24-10-76	Zjara ghall-muzew tal-kunvent tal-Kapuccini fil-Furjana.
27-11-76	Diskussjoni Dwar il-Folklor Malti, Fl-Istitut Kulturali, Furjana.
14-2-77	Laqgha Generali fil-British Council, Valletta
1-3-77	Newsletter No.1 ippublikata (kompilata mis-Sur Arthur Leaver)
30-3-77	Film dwar il-Gimgha l-Kbira f'Hal-Qormi, fil-Cultural Centre il-Furjana, segwit minn diskussjoni li fiha ippartecipaw biex jirrispondu mistoqsijiet, Dr.C.Cassar, Raf.Bonnici Cali, Lorenzo Zahra, u Chev.Guze' Galea.
2-6-77	Nesletter No.2 ippublikata.
29-6-77	Diskussjoni dwar it-tradizzjoni ta' l-Imnarja, li sar fl-Istitut Kulturali tal-Gvern, il-Furjana; ippartecipaw fid-diskussjoni, Dr. C. Cassar, Raf. Bonnici Cali.
11-11-77	Delegazzjoni mill-Ghaqda, (Dr.C.Cassar, G.Lanfranco, Arthur Leaver) zaru lid-direttur tal-Muzewijiet, fil-palazz ta' l-Inkizitur, il-Birgu, fejn hemm il-hsieb isir Muzew tal-Folklor Malti, biex jiddiskutu u jaraw il-post.
3-1-78	Newsletter No. 3 ippublikata.
27-1-78	Laqgha Generali, fil-British Council, il-Belt.
17-2-78	'Il-Poplu Malti u d-Drawwiet tieghu' minn G.Lanfranco,, fil-Youth Travel Circle, Triq Merkanti, Valletta.

Il-Kumitat tal-Ghaqda jixtieq jirringrazzja lir-Representative tal-British Council, lid-Direttur ta' l-Istitut Kulturali, il-Furjana, talli ghogobhom jaghtu il-facilitajiet taghhom ghall-laqghat ta' l-Ghaqda.

Minn barra dawn l-attivitajiet li semmejna, xi membri tal-Kumitat ghamlu

attivitajiet ohra li irreklamaw lill-Ghaqda taghhom; ezempji huma dawn: Is-Sur Rafel Bonnici Cali, kellu ezibizzjoni ta pittura folkloristika, fil-knisja l-qadima tas-Salvatur, Hal-Lija, Ottubru 1977; minn dawn l-inkwatri kellu sitta stampati ghamla ta' Kalendarju 1978, mid-Dar ta' San Guzepp. Is-Segretarju, is-Sur Guido Lanfranco, kellu wkoll wirja ta' tpingija folkloristika, li saret bhala parti minn wirja f'Paceville, fis-sajf 1976; ghamel tahditiet dwar il-folklor Malti lill Ghaqda Kulturali il-Mosta(1976) Centru parrokkjali(Mosta, 1977), Centru Parrokkjali Sacro Cuor(Jan.'76), lill-istudenti ta' l-iskola sekondarja Ghola, il-Belt, fn'Nov.1976, (darbtejn) u fl-1977, lill-Adult Friendship Group, Floriana, (1-2-78); programmi fuq it-televizjoni f'Wirt Artna'(f'April, Gunju, Lulju, Awwissu 1977), u artikoli fil-Pronostku Malti(1976), u fit-Times of Malta, dwar l-Ghaqda tal-Folklor Malti(13-1-76), Some neglected aspects of local heritage(31-1-78); u dwar drawwiet ta' l-ewwel tas-sena(22 u 23, Jan.1976).

Minbarra l-attivitajiet li ssemmew hawn fuq, l-Ghaqda taghmel bosta attivitajiet ohra li ma jidhrux. F'dawn l-ahhar sentejn saru aktar sforzi biex issir ko-operazzjoni bejnl-Ghaqda u l-Ministeru tal-Kultura, biex malajr kemm jista' jkun jinfetah il-Muzew tal-Folklor Malta, li huwa mahsub li jkun fil-Palazz ta' l-Inkizitur, il-Birgu. Qed isiru wkoll sforzi biex iz-zaghzagh jippartecipaw aktar f'dak li huwa studju u prezervazzjoni talpFolklor Malti, u ghalhekk saret l-ewwel attivita' ghamla ta' tahdita illustrata fil-Youth Travel Circle, li kienet milqugha tajjeb, din is-sena.

L-Ghaqda tal-Folklor Malti twaqqfet ufficjalment fl-1964, ghalkemm ga kienhemm attentati minn Dr. C.Cassar, u J.Cassar Pullicino biex titwaqqaf l-ghaqda. Is-Sur J.Cassar Pullicino kien irnexxielu, b'hafna sforzi, jippublika 4 numri 'Malta Folklore Review' li iffurmaw volum indispensabbli dwar il-folklor Malti.

FOLKLOR FUQ IL-KARROZZI TAN-NAR

MINN

RAFEL BONNICI CALI'

Min hu xih bhali aktarx jiftakar li l-karozzi li jimxu bla żwiemel kienu jissejhu minna l-Maltin "Karozzi tan-Nar", ghax waqt li jimxu kienu jarmu d-duhhan; mela kien fihom in-nar.

Dawn dehru fostna fi żmien il-Gwerra l-Kbira li bdiet fl-1914. Illum nafuhom aktarx bl-isem Ingliż, motor cars ghall-karrozzi żghar, imsejha wkoll karozzi tas-Sinjuri; u buses ghall-karrozzi kbar ghall-ġarr tal-passiġġieri.

Meta spiċċat il-Gwerra, fl-1918, uhud mill-karrozzi kbar li kellhom is-servizzi Ingliżi bdew jinbieghu bl-irhis lill-poplu u uhud minnhom ġew imdawwrin ghall-ġarr tal-passiġġieri, b'hekk beda s-servizz popolari mill-irhula ghall-Belt b'aktar heffa mit-tramvaj(Tram) u l-vapur tal-art (Ferrovija) li kellhom jinqerdu hesrem dwar l-1930.

Ghall-ewwel is-servizz tal-karrozzi kien bla organizzazjoni; kull sid ta' karozza beda jahdem ghalfejn irid, Malta kienet kollha tieghu u jahdem meta irid, daqqa fuq il-linja u daqqa jinkera ghal xi xalata etc.

Jien li trabbejt f'Ħal-Tarxien, niftakar lill-Celest, bniedem ħawtieli, li xtara ambulanza qadima tal-isptar tas-servizzi Ingliżi u dawwaraha f'karrozza billi żiedilha żewġ bankijiet fuq ġewwa u gallarija fuq wara biex iservi għad-dħul u l-inżul tal-passiġġieri. Huwa żebagħha kaħla ċara biex taqbel ma isem Ċelest u mal-ġnub tagħha barra żid l-isem b'ittri kbar TA'ĊELEST. Tgħidx kemm sar popolari man-nies tar-raħal, għax kien jaħdem għall-Belt, u meta jasal is-sajf, kien jaħdem għall-bajja ta' Birżebbuġia.

Għall-ewwel żmien il-karrozzi kienu jinżebgħu kif ifettillu sidhom, ngħidu aħna sid mill-Furjana kien aktarx jiżbogħ il-karrozza ħadra bħal lewn tal-klabb tal-Ballun Furjaniż, waqt li sid minn Tas-Sliema kien aktarx jgħażel il-lewn ikħal lewn tal-klabb Sliemis.

Dan kien jirrifletti l-lwien li kienu jinżebgħu id-dgħajjes tat-tigrija tal-Vittorja fil-Port il-Kbir, iżda il-karrozzi tal-passiġġieri żiedu tiżjin ieħor li jirrifletti l-puleni tal-bastimenti antiki, jiġifieri żiedu figuri u girlandi tal-fjuri pinġuti mal-ġnub tagħhom u fuq il-warrani tal-gallarija. Kienu fihom x'tara, xejn anqas mill-karrijiet ta' Sqallija li fuq il-ġnub tagħhom kienu ikun fihom tiżjin mill-

1407

isbaħ ta' xeni bil-figuri b'ħafna lwien.

Imma l-karrozzi tal-passiġġieri ta' Malta kienu ta' għamla speċjali u b'tiżjin kollu kemm hu Malti li ma jixbah lil ta' ħadd ieħor; kien kollu kemm hu folklor Malti li żviluppa fi ftit snin u ġie ukoll maħnuq ftit wara li twieled.

Fih daħlu mhux biss disinji ta' ward u ornat imma wkoll xbieħat ta' Qaddisin u nies oħra mportanti meħudin mill-istorja ta' Malta u tad-dinja kif iddur.

Niftakar sewwa li sid ta' karrozza mill-Belt żebgħah il-karrozza tal-passiġġieri ħamra għax huwa kien devot tal-Qaddis Martri San Pawl, u ried ix-xbieha tal-Qaddis fuq kull naħa tal-karrozza. Ried ukoll isib pittur biex ix-xbieha tkun sewwa sew kopja tal-vara tal-Qaddis li hemm fil-Bieb tal-Belt u dan qabbad lili.

Ix-xogħol inghoġob u għalhekk sidien oħra qabbduni npinġilhom Qaddisin u xbieħat oħra fuq il-karrozzi tagħhom. Biex ma ntawlux, sid minn Ħal-Qormi ried lil San Ġorġ fuq iż-żiemel; ieħor minn Ħaż-Żebbuġ ried lil San Filep, ieħor mill-Ħamrun ried lil San Gejtanu u oħrajn riedu lil San Ġużepp jew qaddisin oħra waqt li wieħed minn Għawdex ried lil San Pietru Pawl, il-patrun tal-parroċċa tan-Nadur.

1402

Dawn il-Qaddisin kienu juru fejn il-Karrozzi kienu jieħdu in-nies flok l-isem tal-belt jew raħal, imma meta l-karrozzi żdiedu deheru l-ismijiet ta' l-irħula fuq it-tabella (destination).

Kienu deheru ukoll xbiehat oħra bħal tal-President George Washington fuq karrozza ta' wieħed li darba kien l-Amerika, Tom Mix il-Cowboy, jew isem ta' xi artista taċ-ċinematografu ta' dak iż-żmien, kulħadd gostih. L-istorja ta' Malta ukoll wriet ruħha bl-ismijiet u xbihat tal-Granmastri La Valette, Cottoner u Pinto ecc. Kif ukoll b'Mannarinu u Mattew Callus. In-namrati ukoll ħadu sehem u niftakar l-ismijiet ta' Evelina, Pawlina u Melita.

Għall-ħabta tal-1927 il-Gvern ried li jsiru il-linji tal-karrozzi kull linja b'lewn għaliha u b'hekk dawk tal-Mellieħa bdew jinżebgħu bl-abjad, tar-Rabat bl-ikħal skur, ta' Birżebbuġia bl-ikħal ċar, ta' Tas-Sliema bl-aħdar skur, ta' Bormla b'aħdar ċar, ta' Birkirkara bl-aħmar, ta' Ħaż-Żebbuġ bl-isfar ecc. Imbagħad dwar l-1933, il-Gvern ma riedx aktar girlandi u ismijiet u lanqas xbiehat fuq il-qafas ta' barra tal-karrozzi tal-linja.

Illum għandna l-karrozzi tal-linja kollha ta' lewn

wieħed u jingħarfu bin-numru, imma s-sidien żammew ftit mit-tradizzjoni tal-folklor billi għadhom iżommu l-ġewwieni tal-karrozzi tagħhom bi xbiehat tal-Qaddisin tagħhom u xbiehat oħra li iħobbu imma l-aktar ħaġa popolari tagħhom hija l-Kliem Latin - "Verbum Dei Caro Factum Est" li xerred il-qaddis Dun Ġorġ Preca tal-Mużew fostna l-Maltin fl-istess ħin li deheru il-'motor cars'.

Jiena li kont imdaħħal sewwa f'dan il-qasam tal-folklor billi, kif ġa għidt kont imsejjaħ biex inpinġi dawk ix-xbihat, kont ukoll immaqdar minn sħabi l-artisti żgħażagħ għax dehrilhom li kont qiegħed inwaqqa l-arti fil-baxx, imma l-artisti xjuħ bħal Dwardu Caruana Dingli u Toni Micallef għamluli kuraġġ u tawni parir biex inkompli naħdem għax il-pittura fuq il-ħajt, fuq it-tila, fuq il-karta, fis-swali u fuq il-karrozzi hija dejjem arti jekk maħduma tajjeb. Din hija l-istorja ta' kif bdejt il-karriera tiegħi bħala pittur tal-Folklor meta kelli 18 il-sena.

ENTERTAINMENT - PAST AND PRESENT

DR. V . M . PELLEGRINI, LL.D.

In 1894 Vincent Busuttil, a Government headmaster at Vittoriosa published a booklet entitled 'Holiday Customs in Malta', with a sub-title - Sports, usages, ceremonies, omens and superstitions of the Maltese people. For those who have not followed folklore and are not 'au courant' with the usages and customs of the Maltese people, this booklet provides a good introduction of Maltese folkore and a vivid picture of the way Maltese entertained themselves before the era opened opened up by the Cinema, Radio and Television.

Sporadic theatrical shows were attended by a section of the Maltese mostly those who lived in the capital city Valletta as well as the surrounding towns and villages, however, the peasants and other folk living in the far-off Casals had to wait patiently for their shareof entertainment which took place during a village festa or some national festivity connected with a historical event.

Busuttil collected many of these events and attempted briefly to explain their origin and also their significance. He considerered the Maltese people to be "very tenacious of their old usages handed down to them from time immemorial, as any other people the world over." He admitted that although various usages survive their motive in most cases is forgotten and that 'older mythologies are sometimes altered to meet the exigencies of the new creed.'

/411

The booklet is divided into three parts; the first part refers to ecclesistical recurrencies; the second part is dedicated to sport and usages an the third part deals with omens and superstitions.

In the first part Busuttil deals with the ever popular feast days, emphasizing that these festas were enjoyed by all rich and poor alike. They are generally connected wit the religion of the poeple and are held in honour of Our Lord, of the Blessed Virgin or the patron saints of eavery town and village.

A characteristic of the Maltese people is their light hearted merrymaking, which is expressed in all gatherings, be these private or public, but of course it used to be more evident on theoccasion of the village festa in honour of its patron saint.

These festas today are losing much of the enthusiasm which surrounded them in the past and the reason is obvious as today the people, inclusive of workers, herdsmen and farmers have many more occasions to attract them. Besides there has been tremen- progress among all classes of the population and therefore various interests have cropped up thus dimishing the national and folkloristic impact owing to various new attractions.

The people today are interested in various sports, football and horse racing the favourites. Transport from one village to another and from all villages to the capital Valletta, has become easier and consequently people can now move from place to plave quicker and more cheaply.

As a result the various attractions advertising either cinema shows, theatre performances or disco-dancing are within the reach of everyone. In addition to this we have Radio and TV programmes and a complete picture emerges of a New Malta embracing modern trends and consequently forgetting its old preferences for simpler and more national intercourse which used to be the apex of entertainment in past days.

Moreover as the Maltese people today have a high standard of of living, poverty having diminished substantially, this new way of life engenders with it new tastes. In this respect we observe that the stalls that used to be erected in the streets or in the piazzas, offering cheap pastries and sweetmeats have today changed to more expensive itmes and not merely restricted to <u>pastizzi</u> and <u>kassatat</u>, the majority preferring to have their refreshements in luxurious bars. The purely folkloristic remnants in this line are the gaily decorated stalls used by nougat sellers next to churches during festas.

On the other hand, who still remembers today the picturesque figure, with an Eastern touch of the boy selling tumblers of iced waters from a barrel slung across his shoulders? Or else in the moon-lit evenings, the playing of mandolines, guitars and violins through the streets of Valletta- the musicians stopping now and then before the houses of themorepopular and well known people or under the window of a musician's sweetheart?

Even the humble bars in out-of-the-way streets in Valletta or those of the Casals are no more frequented by the folk-singers of old, who before used to delight the bars' patrons with comic songs enlivened with plenty of local and pointed personal allusions, especially in 'spirtu pront' (unrehearsed competitions. Today it is either the Radio or the Television that keeps spell-bound the tired workers who still frequent such bars.

It is only in religious festas that the old folklore still persists, principally during the Imnarja and San Girgor festas. Imnarja, a corruption of 'luminaria' from the illumination which which takes place at the Cathedral Church of Mdina on the feast of St. Pete and St. Paul is characterised by merrymaking and excessive eating and drinking at the Buskett Gardens till late at night. An agricultural show is held at the same gardens but once again the liveliest connection with to-days entertainment is the horse racing which takes place, in the afternoon of June the 29th, which climaxes one of Malta's National festivities. On the other hand, San Girgor, though strictly connected with a vow made to St. Gregory to whose intercission the Maltese had recourse in 1519 when the Island was struck by an epidemic disease, the people, after having seen the colourful procession and the flourishing in the air of the fraternities' banners, in spite of police intervention owing to the danger which might befall on the spectators' heads end up at Marsaxklokk. Here again hearty eating and drinking takes place and children take a pre-summer dip in the beautiful skyblue sea.

In conclusion one may say that entertainment varies according to the march of time as well as to one's pecuniary possibilities, but the truth remains that our forefathers enjoyed their simple life in a much healthier way and with more enthusiasm than is done today. All this nothwithstanding the sophisticated enjoyments offered at exhorbitant prices and bereft of that community feeling, which once characterised Maltese entertainment in no uncertain manner.

L-GHAQDA TAL-FOLKLORE MALTI GHANDHA L-GHAN LI IGGIB IL-QUDDIEM L-ISTUDJU TAL-FOLKLORE TAGHNA, BILLI THAJJAR LILL-MALTIN JAPPREZZAW U JIPPREZERVAW IL-MEMORJA TA' DRAWWIET, GHERF, GHIDUT, ILBIES, TWEMMIN U CIRKUSTANZI OHRA LI IL-MALTIN TA' QABILNA KIENU JHABBTU WICCHOM MAGHHOM KULJUM. L-GHAQDA TILQA' MEMBRI BI HLAS ANNWALI TA' 25c FIS-SENA, IZDA TIDDEPENDI UKOLL MINN DONAZZJONIJIET BIEX TISTA' TLAHHAQ MA L-ISPEJJEZ KBAR LI GHANDHA BIEX TORGANIZZA ATTIVITAJIET SIEWJA.

1415

RECENT BIBLIOGRAPHY

OF INTEREST TO MALTESE FOLKLORISTS. (AN UNCLASSIFIED LIST)

compiled by GUIDO LANFRANCO

F'Malta 100 sena ilu, Charles Clews, Torca, 5-12-76
Il-Familja Maltija fin-Naxxar(1600-1650), E. Camilleri, Torca, 2-1-77
Il-Villa Rumana-Maltija, sisien tar-rahal medjovali f'Malta, ", 16-1-77
A Medieval Community(A.Luttrell), Paul Xuereb, Sund. Times of Malta, 27-3-77
L-Ghajn Hazina, 'Old Timer', Torca, 21-8-77
Kappelli u Knejjes Zghar, 'Kilin' in Lehen is-Sewwa, 1977-78(series)
Il-Festa ta' SGorg fir-Rabat, Ghawdex; Nik. Vella Apap, Mument 10-7-77
Il-Festa u l-Knisja tal-Mosta; Sammy Calleja, Nazzjon Taghna, 10-10-77
Festa u Qaddisin; Prof. Art. Bonnici, Lehen Is-Sewwa 6-10-77
Santa Katarina Matul is-Sekli; 'Zurrieqi', NazzjonTaghna, 2-9-77
Frenc ta'l-Gharb; Alexander Bonnici, Mument, 22-5-77
Weghdi u Grazzji Maqligha mill-Madonna tal-Grazzja; C. Attard, Torca, 11-9-77
Devozzjoni tal-Lunzjata f'Malta; Raf. Bonnici Cali' Hal-Balzan, Mar/Apr. 77
Il-Festa Tal-Lunzjata, 1890-1895, F'HalBalzan. Winston Zammit, in Hal-Balzan, July- August 1977
Fir-Rahal Malti; Carmel Attard; Hal-Balzan, July-Aug. 1977
Il-Festa Tas-Salvatur 66 sena ili ; Villa Lija, July 1966
Il-Presepju Haj ta'Hal-Lija, Kif Beda, etc..; Dun Ant. Ebejer, Villa Lija Jan. 1967
Feast of St. Theresa at Cospicua; Times of Malt. 13-10-76
Il-Festa u r-Rhal ta'Sta Venera; Torca, 1-10-76
Frenc ta' l-Gharb; Alexander Bonnici, Torca, 16-11-75 & 11-1-76
Il-Haddiema Maltin fiz-zminijiet Nofsana; Edwin Camilleri, 4-1-76
Il-Festa Ta' S. Gwann Battista u l-Kavallieri; 23-6-76 'correspondent'
Sehem Bormla fir-Regatta Nazzjonali; Jos. Serracino, Bormla Sepr. 75
Il-Festa tal-Kncizjoni fl-Imghoddi; Carm. Galea Scannura, Bormla, Dec 75
Il-Festa tal Qlb ta' Gesu' f'Bormla; Mons. L. Abela, Bormla, June 1977
In-Nicca ta' San Pawl tas-Saqqaja, Chev. J. Galea, Rabat u l-Midina, Summer 1975
Il-Festa taz-Zjt; Karnival fir-Rabat; Rabat u l-Ind. Summer 1976
L-Imnarja; by JC.F. Rabat u l-Midina, Summer 1976

1416

San Kurrew.L-Eremita li Ghex fostna;'storiku';Lehen il-Qala,2,1973
Il-Gebla l-Wieqfa;'storiku';Lehen il-Qala,Autumn 1974
A Study of Violent Language;J.Aquilina,Journ.Malt.St.10,75.
Popular Witty Retorts;J.Aquilina;Journ.Malt.St.10,75
Comparative study of Maltese and Egyptian Proverbs;A.Talaat, Journ.Malt.St.10,1975
Some Fallacies and Misconceptions inthe Maltese Islands. Guido Lanfranco, 'Hyphen' Autumn 1977
The Decorative Wall Clock;E.R.Leopardi,Malta Life, Febr.1973
Drawwiet Qodma fir-Rahal Tieghi,John Spiteri,Focus,1975-76
L-Ghasif ta' l-Ghenebb; Mary Attard; Focus 1975-76
L-Ilma Zaghar; M'Anne Ga le a, Focus, 1975-76
Loghob Folkloristiku f'Ghawdex;Michael Grima ,Focus 1976-77
L-Ghazziela; Joseph Cini; Focus, 1976-77
Ghanjiet Folkoristici Maltin; Franky Spiteri;Focus 1976-77
Il-Karrettun; Joseph Cini; Focus,1976-77
Drawwiet u Kostumi Antiki Tal-Maltin;John Friggie ri,Pronostku'75
Leggenda tal-Ma donna taz-Zejt;Gorg Pisani,Pronostku Malti '75
It-Tigrijiet taz-Zqiemel; Lewis Portelli; Pronostku Malti '75
Hsibijiet fuq il-Folklor Malta ; Guido Lanfra nco, Pronostku,'76
Mewt u Funera li fl'Antik; John Friggieri, Pronostku Malti,'76
Maltese Festivities;Jos.Zammit Mangion,Malta Year Book,1976,p466
Il-Karniva l ta' Malta; John Bezzina, Carnival Programme 1877 & '78
Maltese Women Through Foreign Eyes;Paul Xuereb,Malt.Year Bk.'75p341
Ghanjie t tat-Tfa l; Anne Miceli;Lejn ix-Xefaq, Oct.74
Drawwiet tal-Ma ltin, A.Ma ngion; Lejn ix-Xe faq,Oct.74
Xoghol Niesna Da ri; Lejn ix-Xe faq,Oct.74
Xoghol il-Maltin Fl-Imghoddi, A.C.Mangion, Lejn ix-Xefaq,Nov.'74
Hxejjex Medicinali Maltin;Micha le Grech,Lejn ix-Xe f.'Nov.74
L-Eremit tal-Kappella tal-Hniena;Lejn ix-Xefaq,Dec.1974
Il-Purcissjoni ta' Gesu'Bambin;Peter Borg;Lejn ix-Xefaq,De c.'74
Dwar l-Ghonnella; Giuzeppi Caruana ;Lejn ix-Xe faq,Ja n.1975
Il-Festa ; Kilin;Lejn ix-Xefa q Apr.75;
It-Tieg fl-Imghoddi;Raf.Bonnici Cali';Lejn ix-Xefaq,May-Jun.'75
Halib; Kilin Lejn ix-Xefaq, May-June 1975

1417

Laqmijie t u Uniformijiet; Kilin; Lejn ix-Xe faq,Oct.-Nov.'75
Id-Dghar jsa ta l-Pass; Guze' Ga le a, Lejn ix-Xefaq,Oct.-Nov.'75
It-Tajra; Kilin; Lejn ix-Xe faq, Dec.'75
Il-Belliegha, u Il-Gebla ta' Dragut;Nik.Vella Apap,Lejn'Xefaq,Jan'06
Il-Habbata; Cha rles Coleiro; Saghtar March '77
Il-Ballata; Josie Mifsud;Sa ghta r March-April '75
Il-Viztu; Nik.Ve lla Apap; Sa ghtar, Jan.'75
Ja nna r fil-Folklor;Gus.Cassar Pullicino,Saghta r,Jan'75
Il-Ftajjar tar-Ra ndan,Nik.Vella Apap,Saghtar,Feb.'75
Wirja ta' Folklor Malti,Paceville;Jun-Jul.1976
Il-Milied, & Drawwiet tal-Milied; Il-Gzejjer, Dec.'74
Iz-Zwieg fl-Antik; Il-Gzejjer, Oct.'74
Il-Qala , Tijatru ta' l-Isbah Le ggendi; Il-Gzejjer,Aug.'74
Awwissu u Se ttembru; Il-Gzejjer, Aug.'74
Il-Festi Taghna ; Il-Gzejjer, July '74
Folklore ta' Gunju u Lulju; Il-Gzejjer, Gunju '74
Id-Duttrina tax-Xe bh u l-Hxejjex Medicinali; Guido Lanfranco, Pronostku Malti,1973
Strumenti Tra dizjona li Maltin, Pawlu Ca chia, Pronostku Malti, 1973
Familji Mfa rrkin, F'Malta ta' L-Imghoddi;Al.Bonnici,Torca,4-5-75
The Ma ltese Ba lcony; Albert Ga uci,Sun.Times of Malt.3-8-75
Hadd il-Palm;Charles Clews, Torca, 23-3-75
Il-Ma ltin Imbezzghin li Jehduhom bil-Ghajn;Al.Bonnici,Torca23-275
Id-Dawl tax-Xe mgha tal-Ka ndlora ntefa fil-Palazz;Lehen,8-2-75
Il-Gran Ma stru fil-Festa tan-Nawfragju ta' l-Appostlu Missierna , Giov.Briffa Brinca ti, Lehen is-Sewwa, 8-2-75
Ix-Xitan jidhol fi Tfa jla Maltija;Alex.Bonnici,Mument,2-3-75
Tifkiriet ta l-Migja ta 'San Pawl;Fra ns Zahra,;Nazzjon Taghna8-2-75
A Gozitan Legend, John Be zzina , Sun.Times.Malt,3-5-59
The Jew of Comino; John Be zzina, S.Times of Ma lta, 7-4-57
Is-Sengha tal-Lampik; Peter Borg;Saghta r, Jan.'78
Ghar Calupso u l-Leggenda tieghu,Gorg.Pisani, Pronostku 1977
Peter the Potter; Diana Abela , In Malta,Jan-Fe b.1978
Kif Niftakar il-Festa tal-Kuncizjoni,Leli Tabone,Bormla,Dec.77
Il-Fra te llanza tal-Kuncizjoni,Bormla;Ch.Galea Scannura,BormlaD.'77

1418

Kostumi, Superstizzjonijiet u Drawwiet Maltin, Alfie Guillaumier, Berqa, from 19-1-67 to 1-3-67, a series of articles.

Min idoqq nixhtuh il-habs; Lejn ix-Xefaq,May-June 1978

Fir-Raha l Malti, Carmel Attard, Saghtar, April '78

Il-Fratelli ta' l-Imghallqin,R.Spiteri,Berqa,24-2-67

Programm Festa Santa Elena,Birkirkara, 1977

Il-Vijatku bil-Lejl, R.Spiteri,Berqa, 14-2-67

Il-Milied Dari u llum, J.E.S., Mixja, Dec.'77

Mill-Perikli Kollha Ehlisna, Patri Marja nu Vella,Is-Sultana Taghna, Nov.1977

Li Niftakar fi Tfuliti,R.Spire,Berqa,7-2-67

Madonna ta' Pinu; Diana Abela, In Malta,Oct.-Nov.'77

Il-Purcissjoni ta' San Girgor, Guze' Belli,Berqa,21-2-67

L-Altar tal-Barklori, Ch.Galea Scannura,Bormla,April '78

Il-Karnival tal-Konslu, R.Spiteri, Berqa, 27-1-67

Antoine Favray, Joseph Galea , Heritage, March '78

Il-Bexxiexa tat-Toroq, R.Spiteri, Berqa, 10-3-67

The Church of St.Paul the Hermit, Mario Buhagiar,Heritage,Dec.77

Marriage Customs,Guze' Cassar Pullicino,Heritage,November '77

Maltese Folklore, Guze'Cassar Pullicino,Heritage,August'77

Maltese Arts and Crafts, Guze'Galea, Heritage,2, June'77

The General's Root, Guido Lanfranco, Heritage, May 1077

L-Epifanija u l-Ghawdxin, Koli Apap, Berqa, 5-1-67

Folklore Malti; Guze' Piccinino, in Ix-Xewka;
A series started 10-9-77, to date,in progress(May 1978)

Why Call them Petards; Malta News, 22-4-78

Il-Karnival 1876, Lehen,1-5-76,Mons.A.Bonnici

L-Imnarja ta l-1800..Duminku Muscat, Nazzjon Taghna,29-6-76

Il-Karnival f'Ghawdex, Koli Apap, Torca, 14-5-78

L-Ghajjat tal-Bejjiegha tat-Toroq...Ch.Clews,Torca,14-5-78

Il-Qima lejn Santa Marija filGzejjer Maltin,Ch.Attard,13-8-77,Lehen

Ghawdex fl-Ahhar 200 Sena,Koli Apap,Torca ,31-7-77

Aspetti tal-Folklor Malti,Guido Lanfranco,noti ta' tahdita 18-2-76

Hal-Qormi u L-Gimgha l-Kbira ;Guze'Cardona,Gwida,April 3-9'77

Studies in Maltese Folklore,G.Mifsud Chircop,Review fobook by G.Cassar Pullicino,TOM,30-3-77

Tifkiriet il-Passjoni, Frans Zahra, Nazzjon, 5-4-77

Il-Karnival, 'Charles' Gwida, 6-5-77
Id-Pgha jsa ta' Malta ghad tispicca? 'Charles'Gwida,27-5-77
Zmien ta' Superstizjonijiet,Kan.John Cia rlo'Lehen,14-8-76
Kuzita jiet ta s-sena 1977,C.Galea Sca nnura,Torca,16-1-77
Ganni Ve lla, by Art Critic, Times of Malta , 28-12-76
Il-Pittur Ganni Vella...Karniva l;Aldo Vella,Torca,16-1-77
Bocca... Malta News, 12-1-77
Il-Hobz tal-Maltin, Torca, 20-3-77
Meta Gela t kien sitt habbiet, Cha rles Clews,Torca,17-10-76
Il-Milied u l-Poplu ta d-dinja;Joe Cordina,Torca,19-12-76
Id-Dra wwiet tal-Milied ta ghma tbiddlu;Ch.Cle ws,Torca ,19-12-76
Some Local New Ye ar Customs;Guido La nfra nco,Times/Malt.23-12-76
Some Local New Ye a r Customs;G.Lanfra nco,T.O.M.,22-12-76
Se ttembru, Xaha r ta 'Tifkiriet Ma rja ni;Art.Bonnici,Lehen,4.9.76
Letteratura ta t-Triq Paul Borg, Torca, 18-7-76
Our La dy of the Grotto, Mary Corkra n, Fa ith,May-June '76
Live Crib at Lija;Fra ns Portelli,Sund.T.of Malt.5-12-76
Tra ditiona l Ma ltese Clothes,Anne Bellizzi,Sund.T.O.M.12-12-76
The old Church of St. Gregory at Zejtun,Wa lter Za hra,1976
Ras ir-Randa n sa L-Ghid il-Kbir;Koli Apap,Torca ,26-2-78
Devozjoni lejn id-Duluri; Koli Apap, Torca , 12-3-78
L-Gha wdxin fil-Gimgha l-Kbira,Koli Apa p, Torca ,19-3-78
Il-Gimgha l-Kbira ..Dun Sa lv.Mica llef,Gwida ,17-3-78
Drawwiet Gha wdxin fil-Ghid;Koli Apap,Torca,26-3-78
L-Istorja tal-Ka rrozzi tal-Linja 'Cha rles';Gwida,31-3-78
Il-Mejda ta' l-Appostli f'Malta ,Lino Cuschieri,
in 'Holy Week in Paceville'1978
Holy Week tra ditions in Malta;Charles Galea Scannura,
in 'Holy Week in Pace ville'1978
The Malte se Zaqq;J.K.Partridge & Frank Jeal,Galpin Soc.Jour.30,'77
L-Ghid-Originalita' u Drawwiet;Fra ns Zahra,Mument,26-3-78
Painting of Crucifix,St.Cath of Itall y Chuch,Valletta,
Fr.Mark Cauchi,Times of Malt.23-3-'78
T.O.M.,17-3-78
Our La dy of Sorrows-Nuestra Senora de Solidad;Fr.M.Ca uchi,
Hame s Purcissjonijiet tal-Gimgha l-Kbira;Koli Apap,Torca,5-3-78
Patrons a nd Clients;A.Agius Muscat,Sund.T.O.M.,26-2-78,5-3-78

Il-Purcissjonijiet tal-Gimgha L-Knira f'Malta,S.Calleja,Nazzjon,
Sna jja u Xogholijiet F'Gha wdex;Kali Spa p,Torca ,9-4-78 13-3-78
Kif, u Biex konna Nghumu; 'Cha rles' Gwida,5-5-78
Meta l-Irxoxt kien Johrog fit-3-ta' Filghodu;Gh.Clews,Torca,10-4-77
Il-Processjoni ta' San Girgor; Torca, 10-4-77
Nispiccaw bil-Qubbajt u l-Qassatat;Art.Bonnici,Lehen,30-4-'77
Anke l-Bekka morti....'Gharles';Torca ,1-5-'77
L-Arblu ta' Mejju...Ch.Clews, Torca, 1-5-77
San Gorg Meqjum mad-Dinja ;Guz.Grech Bonona, Lehen, 16-4-77
Torok,Pesta,Jew Gura ti; Art.Bonnici;Le hen,16-4-77
It-Tberik ta' L-Ghid lill-Fa milji;Samwel Chetcuti,Lehen,23-4-77
Liberty to Print; Il-Mument,8-2-'76
L-Ezercizzi ta r-Randan;Art.Bonnici,Lehe n, 20-3-76
X'Tibdil f'Mitt Sena!;Art.Bonnici, Lehen, 13-3-76
Il-Va ri ta l-Gimgha L-Kbira f'Hal Qormi;Dilettant,Nazzjon,12-4-76
Qormi's Good Friday Procession;Dilettante;Democrat,10-4-76
Taghrif Astrologiku dwar id-Data ta ' L-Ghid il-Kbir;
Kav.C.Galea Sca nnura, Torca,11-4-76
Il-Purcissjoni tal-Gimgha l-Kbira f'Hal Qormi;Dilettant,Mument, 11-4-76
Gib il-Pinna u l-Klanar;Art.Bonnici,Lehen,17-4-76
Ricetti Tradizzjonali; Il-Gzejjer, 26-4-76
Cospicua on Good Friday and Easter Sunday;Jos.Abela,Times/Malta 14-4-76
The Changing Pattern of Ca rnival;Arthur Leaver,Gwida 30-4-76
Kunda nni ta' L-Inkwizizzjoni kontra s-Superstizjoni;
Ale xander Bonnici, Torca , 23-5-76
Il-Ka rniva l Malti Tul is-Snin;John Bezzina,Torca ,9-5-76
Sharijiet u Superstizzjonijiet...Al.Bonnici,Torca ,9-5-76
Ligijiet kontra s-Seher u superstizjonijiet; Al.Bonnici,Torca, 16-5-76
Il-Fe sta Ta L-Imnarja fin-Nadur;Pietru Pawl,Nazzjon,25-6-77
Il-Vitorja; Charles Clews, Torca , 11-9-77
L-Ewwel ta' Mejju,Festa Kattolika tas-Seklu XX;Mument,1-5-77
Wines from Malta;Sunday Times of Malta , 25-9-77
Il-Milied,Tifkiriet...Alfr.Massa,Nazzjon,Suppl.Milied,1976
Il-Bambin tal-Knisja ta' Giezu,il-Belt;Gorg.Aquilina,Nazz." "
Milied fil-Lettera tura Gha wdxija;Joe Atta rd; " " " "

1421

Easter Bells in Gozo Times of Malta 9-4-77
Taghrif fuq l-Ghid il-Kbir,C.Galea Scannura, Torca, 3-4-77
Drawwiet u Gra jjiet(Tigijiet), Nazzjon, 15-10-77
S.Ka tarina fil-Folklor Ma ltaj F.Za hra,Mument,6-11-77
San Gorg ta' Birzebbuga;Lehen,5-11-77
Ma rking S.Ba rba ra Day, Sunday Times of Malta , 27-11-77
Stejjer minn Ta rf ir-Ra hal,Oliver Friggieri,recenzj.tal ktieb ta' Girg Borg, Mument, 20-11-77
Milied Gha wdxi, Koli Apap, Torca, 18-12-77
Xi drawwiet ta l-Milied; Torca, 18-12-77
Il-Milied; Cha rles Clews; Torca , 25-12-77
Il-Milied fl-Istorja; Vinc.Busuttil; Nazzjon,19-12-77
Il-Buonavoglie fuq il-Ga leri Ma ltin;Jos.Grima, Pronostku Malti,1978
Xbiehat ta l-Pa ssjoni u K rcifissi f'Ghawdex;Koli Apa p,Torca ,19-2-78
Storja u Dra wwiet ta' l-Gha wdxin,Koli Apa p,Torca , 12-2-78
Muzika flok sparar, Joe Filletti, Torca, 5-2-78
Gozo at Christma s Time;Times of Ma lta, 24-12-77
Leggenda ta' l-Ors ta' Gelmus; Koli Apa p, Torca, 29-1-78
Drawwiet tal-Gha wdxin fl-Ewwel ta s-Sena;Koli Apap,Torcam 1-1-78
Il-Milied ta ' l-Imghoddi; John Portelli; Il-Ma ra ra l-Lum,Dec.'77
Early Maltese Popular Attitudes to the Governmenr of the Order of Sa int John; Godfrey Wettinger, Melita Historicam 1974;
Is-Sna jja tal-Maltin fl-Ewwel Snin ta ' L-Inglizi f'Malta ; Guze' Ga tt, Torca, 1975(seria 1)
The Evil Eye a nd Protective Cattle Horns in Malta,G.Zammit Maempel, Folklore, Vol.79,Spring 1968
St.Paul's Tongues a nd Maltese Folklore;G.Zammit Maempel,Antiquity, Vol.40,No.159'66
The Corbelled Stone Huts of the Maltese Islands;Pa ul Cassar,Man,Apr'61
Maltese Cuisine,a selection of Tupical Dishes and Sweets;Sun.T.O.M.2-11-75
Il-Milied,Tradizjoni u Dra wwiet;Alfie Guilla umier,Torca,21-12-75
Milied Malti fis-Seklu XX, Pawlu Ca chia , Torca ,21-12-75
Il-Presepju,Joe Cordina, Torca , 21-12-75
The Blue Lady; Albert Gauci, Sunday Times of Ma lta,7-12-75
Il-Kaw-Kaw; Albert Ga uci, Sunday Times of Malta , 21-12-75
It-Tigrijiet taz-Zwiemel; Lewis Portelli; Pronostku Ma lti,1975
L-Arma ta l-Beneficcji Sqallin; Grazio Ellul;Pronostku Malti, 1976

1422

The Maltan Folklore Society; Guido Lanfranco, Times of Malta 13-1-76
L-Imtiehen tar-Rih ; Charles Boffa , Torca , 18-1-76
Ir-Renju tal-Karnival fl-Iskejjel;F.Grech Brincat,Mument,27-4-75
Nixtieqni kont pittur; Art.Bonnici; Lehen, 5-4-75
Novitajiet ghall Karnival 1975; Torca, 20-4-75
100 years of Devotion to Madonna of Pompei;Times of Malta, 8-5-75
Il-Karnival fil-Kottonera; A. Seychell; Torca,4-5-75
Facts of Resurrection and Pentecost;J.Aquilina,Sunday T.O.Malta,22-6-75
Daqqaq tat-Tajjar; John Bezzina, Tromba ,20-12-1970
Il-Milied f'Malta ;John Bezzina; Tromba, 20-12-70
Preserving and Promoting Folk Music;Charles Camilleri;Times of M.28-9-65
Kultura Marjana;L-Orizzont, 7-8-73
Commonwealth Folk Raise the Cultural Banner,Garmini Seneriranta,T.O.M.23-8-75
Folklore, A Pioneer's Work;G.Mifsud Chircop,review of G.Cassar Pullicino's Il-Folklore Malti,2nd Ed.1975
L-Ilsiera ta' Malta u sharrijiet Taghhom;Alex.Bonnici,Torca,22-6-75
Uzanzi Unici fil-Festi Taghna ;Charles Clews, 31-8-75
Il-Festa tal-Grazzja f'Haz-Zabbar,70sena Ilu;Karm.Ellul Galea,Nazzjon 5-9-75
Il-Maltin Kienu Jemmnu bis-Seher?;Alex.Bonnici,Torca ,14-9-75
Il-Folklore Malta,Review by Oliver Friggieri, Of G.Cassar Pullicino's 2nd Edition of Il-Folklore Malti,1975; Torca , 19-5-75
L-Irfiegh tal-Vari ta l-Gimgha l-Kbira f'Hal-Qormi,Dilettant,Mument, 23-3-75
Tradizjonijiet ta'L-Ghid;Karm.Ellul Galea,Torca,30-3-75
Fossil Sharks' Teeth,a Mediaeval Safeguard Against Poisoning; G.Zammit Maempel,Melita Historica,Vol.VI,No.4,1975
L-Ewwel Konfraternita f'Ghawdex taghlaq 400 Sena ;Joe Bezzina,Lehen,17-5-75
l-Ghaqdiet;Mument, 16-3-75
L-Arcikonfraternita ta l-Madonna tat-Tama Tajba;Fr.Azzopardi,Lehen, 12-11-77
The Feast of Corpus Christi;William Harding,Times of Malta,26-5-75
Madonna tas-Sokkors Perpetwu, Devot, Lehen,29-1-77
Festi ta' L-Immakolata Gewwa l-Belt, 1904; Nazzjon, 8-12-76
L-Arcikonfraternita' tas-Salib;L.Zahra,Nazzjon,6-4-77
L-Ghaqdiet ta l-Haddiema Maltin fiz-Zmien Nofsani;Edwin Camilleri,Torca 25-12-77
Grajjiet Artna Fiz-Zmien Nofsani;Godfrey Wettinger,Torca,22-1-78
Festa Ta' Korpus fir Rabat,Biagio Galea,Nazzjon,27-5-78
Festa Ta' Korpus ta' Stella Maris;Winston Zammit,Lehen,20-5-78

1423

A Comparative Dictionary of Maltese Proverbs, J.Aquilina, RUM, 1972
Dhahen tal-Gwerra, Laurence Mizzi, K.K.M. 1874
Duwa u Semm Fil-Hxejjex Maltin; Guido Lanfranco, K.K.M., 1975
L-Imdina ta' Tfuliti; Biagio Galea, K.K.M., 1975
Inkwiet u Qaddisin, Lawrence Mizzi, K.K.M.1976
Kif Nghiduha, Gino & Anna Muscat Azzopardi, K.K.M., 1975
Qwiel Maltin, Brother Henry, De La Salle, 1973
Id-Dinja ta' Wenzu u Rozi; George Zammit, K.K.M., 1976
Il-Bahar Rasu Iebsa, Lino Psaila, K.K.M.1978
It-Tliet Ibliet matul L-Ahhar Gwerra, C.Boffa, 1976
Frenc tal-Gharb, Alexander Bonnici, Madonna Ta' Pinu, 1975
Malta fl-Imghoddi, Guze' Galea, K.K.M.1972
Xoghol u Snajja ta' l-Imghoddi, Guze' Galea, Dept.Information, 1969
Xoghol u Snajja ta' l-Imghoddi, Guze Galea, (2nd Edit.), Aquilina, 1972
Malta's Heritage, E.R.Leopardi, Malta 1969
Il-Benneja tal-Folklore Malti, G.Cassar Pullicino, R.U.M., 1964
Stejjer ta' Niesna, G.Cassar Pullicino, D.O.I., 1967
Il-Folkore Malti, G.Cassar Pullicino, R.U.M., 1975
Studies in Maltese Folklore, G.Cassar Pullicino, Univ.Malt.1976
Fratellanza ta s-Santissimu Sagrament fil-Parrocca ta' Portu Salvu, il-Belt; Philip Mallia, Malta 1975
Fuq il-Ghajn ta' San Bastjan, Kilin (M.Spiteri), 3rd edition 1977
Id-Dumnikani fir-Rabat u fil-Birgu, M.Fsadni, Malta 1974
Id-Dumnikani fil-Belt, M.Fsadni, 1971
Id-Dumnikani fil-Gwerra, M.Fsadni, 1978
Maltin u L-Inkizizjoni f'Nofs is-Seklu Sbatax; Alex.Bonnici, K.K.M.'77 in Storja 78
Others: Lay Sorcerers and Healers in Malta (1770-1798), Fr.Ciappara,
Women in Malta, Paul Cassar, Scientia, Vol.XXXVIII, 1975-77
Girolamo Manduca & G.Fr.Abela..Anth.Luttrell, Melita Hist.1977
Loghob Folkloristiku ta' Ghawdex, Anton Attard, 1969
Good Friday Procession at Luqa, Carm.Zammit, 1976
Liberty To Print; R.U.M.Library, 1976
The Gozo Story, Background to Crafts...; Mario Claridge, 1972
Early Maltese Crafts, J.Cassar Pullicino, Sund.T.O.M.18-4-71

1424

Fossils as Amule ta;·Chev.Jos.Ga lea,Te lstar u Berqa, 13-1-71
Ix-Xewqa , It-Torca, 12-5-74
Maltese Folklore Exhibition; J.Cassar Pullicino,Sund.T.O.M.25-4-71
From Home Into History; Guido La nfranco, a series on loca l household ga dgets, tools, and other itens of folkloristic interest, Sunday Times of Ma lta , July 1974 to Octobe r1974.

Note: The selection of bibliographica l material listed in the foregoing pa ges has no pretence of being comprehensive, but it is hoped tha t in future issued of 'L-Imna ra' we will be able to include publications which we ha ve ommitted, together with others which will appear in the interva l. A list of calendars is available in the se ction dealing with some news on loca l folklore, elsewhere in this issue.

MALTA FOLKLORE SOCIETY COMMITTEE 1978

Patron: The Hon.Aga ta Barbara, Minister of Social Welfare , La bour and Culture

President: Dr. Cha rles Cassar, M.D.

Hon Secreta ry: Guido Lanfranco.M.I.Biol.

Treasurer: Raf.Bonnici Cali',K.M.

Members: Arthur Leaver,A.E.A.A.; Marcel Zammit Ma rmara'; Anthony Zammit; Mary Rose Gatt,B.A.,M.A.; Jessie Grech; Ma ria Pisani;Dr.V.M.Pellegrini,LL.D.; G. Buontempo; Cha rles Coleiro.

Correspondence to be addressed to the Hon.Secreta ry,78, Saint Trophimus Street, Sliema

Editorial Board: Messrs. Arthur Le a ver, Guido La nfra nco, Nota ry V.M.Pellegrini, LL.D.

UNIVERSITY OF MALTA
1425